

Sto let historie odborného školství ve Slavkově u Brna od pokračovací školy po odborné učiliště Destily

Slavkovská mládež mohla i v hluboké minulosti navštěvovat obecnou i měšťanskou školu. První školní budovu město Slavkov vystavělo již v roce 1862 a druhou v letech 1905–1907. Možnost navštěvovat střední školu ale ve městě dlouho chyběla. Za to vzdělávání a přípravu mládeže pro řemeslo začala poskytovat od roku 1892 odborná škola pokračovací.

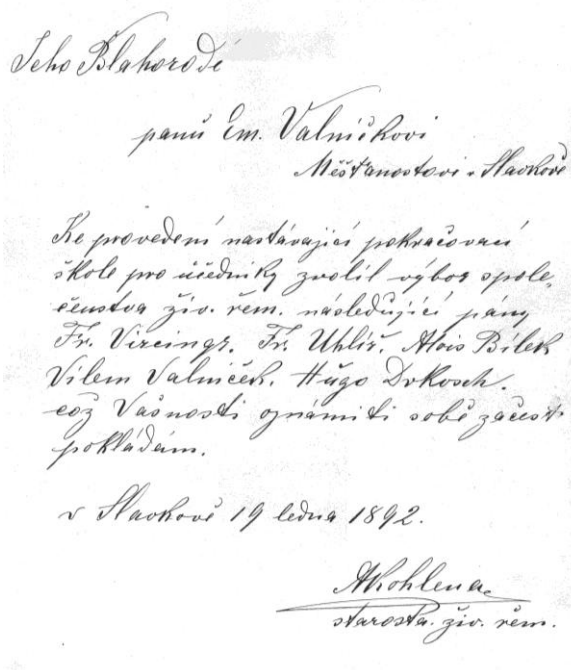
Přes sto let vytvářela škola pokračovací a posléze odborné učiliště ve Slavkově u Brna svůj pestrý dějinný obraz. Optimalizací, tedy slučováním škol, byla v roce 1998 střední škole na Čelakovského vystavena historická stopka. Tím se uzavřela její stoletá tradice. Zrušením učiliště, obecně známého jako Destila, by časem mohlo vést až na jeho úplné zapomnění. Přišla myšlenka navštívit archiv a ze starých listin sepsat letitý vývoj školy pro řemeslníky.

Projekt optimalizace sítě škol představoval snahu ministerstva školství po racionalizaci činnosti školských institucí. Zejména se očekávalo snížení provozních nákladů na chod školských zařízení. Schválený zákon č. 139/1995 Sb. umožňoval školským úřadům vydávat souhlas ke slučování škol a tak mohl být i na okrese Vyškov vypsán optimalizační projekt.

Zaměstnanci Integrované střední školy managementu a služeb ve Slavkově u Brna spolu se zaměstnanci Středního odborného učiliště strojírenského Rousínov byli přidružení k pracovníkům Integrované střední školy Tyršova 479, ve Slavkově u Brna. Dva přístupující subjekty nabyly status odloučených pracovišť. Dne 1. září 1998 zahajoval ředitel školy Ing. Miloš Žoček školní rok již v reorganizované Integrované střední škole Slavkov u Brna.

Živnostenské pokračovací školy, živnostenská společenstva jako zřizovatelé

Konec devatenáctého století představoval dobu, kdy císařské patenty vedly k obecnému rozvoji školství v Předlitavsku. Zákony ukládaly živnostenským společenstvům spolu s městy zřizovat a vydržovat školy pro učební mládež.

Ve Slavkově bylo vždy mnoho řemeslníků i řemeslných živností. Mistři s tovaryši tvořili živnostenská společenstva zpravidla podle stejného profesního zaměření. Výchova učňů byla pro ně základní závazek a slavkovští řemeslníci tím měli přesvědčivý důvod, proč chtěli mít školu pro svoji učňovskou mládež.

V lednu 1892 v dochovaném dopise čteme: »Ke provedení nastávající pokračovací škole pro učedníky zvolil výbor společenstva živ. řem. ...« (sic!). Záměr byl oznámen starostovi Emerichu Valníčkovi, který stál v čele Slavkova v letech 1885–1910. Průmyslovou školu pokračovací z roku 1892 popsal ve Vlastivědě moravské již Alois Ličman*. Navíc dvě stručné relace ze zápisů společenstva za období 1892 až 1909 by existenci živnostenské školy dokládaly.

* **Alois Ličman** – Katolický kněz. Narozen 29. 5. 1863 ve Slavkově, zemřel roku 1928 v Popovicích. Knihu Vlastivěda moravská, část II. místopis, Slavkovský okres, vydal Musejní spolek v Brně, 1921. Viz strana 143–149. Školství ve Slavkově.

Od 1. září 1909 škola na své předchozí aktivity určitě navazovala. Dochované výkazy z roku 1909 byly učiteli krasopisně nadepsány »**Průmyslová škola pokračovací**« a třídní výkaz zavedený až pro 2. ročník by návaznost na již odučený 1. ročník jenom potvrzoval.

Správcovství nad školou pokračovací v roce 1909 vykonával ředitel Petr Tichavský, který současně vedl Obecné a měšťanské školy ve Slavkově. Učivo určené k výuce bylo rozvrženo do tří let: pro přípravnou třídu, I. a II. ročník. Výběr předmětů a jejich hodinové dotace vycházely z ryze praktických požadavků na teoretické vědomosti řemeslníků.

Rozvrh hodin obsahoval předměty: vyučovací jazyk český, počty, živnostenské písemnictví, měřičství a průmětnictví*, měřičské a průmětnické rýsování, kreslení od ruky. Předepsaná učební témata vyučovali zkušení učitelé z měšťanské školy. Jmenovitě Alois Šust a Bedřich Nováček. Při výuce nebyly rozlišované profese a všechna řemesla se učila společně.

V třídním výkaze bylo zapsaných až čtyřicet žáků. Do lavic usedali chlapci a děvčata dvakrát týdně, z toho jednou v neděli dopoledne. Vedla se evidence docházky, třídní učitelé vyžadovali omluvenky a kárali za neomluvené hodiny. Na vysvědčení měla svoje místo i známka za docházku.

Příhodnější název »**Živnostenská škola pokračovací**« nabyla škola od roku 1911. Záměr a náplň výuky se neměnily. Pravidelná návštěva školy byla stále požadována jako základní předpoklad pro získání výučního listu. Školu nadále spravoval Petr Tichavský, který byl v té době ředitelem Obecné a měšťanské školy dívčí ve Slavkově. S narůstajícím počtem tříd se na výuce podíleli další učitelé měšťanských škol František Bílek, Josef Brauner, Emanuel Hájek, Albín Netoušek a Alois Šimečka. Osvědčený učitelský sbor školy pokračoval ve vyučování i v samostatné Československé republice.

*Podle archivních materiálů, kronik a svědectví pamětníků napsal: **PaedDr. Karel Häring**, prosinec 2014, Slavkov u Brna.*

***Průmětnictví** – metoda používaná v technickém kreslení a deskriptivní geometrii. Zde je používána k zobrazování trojrozměrných předmětů na plošný výkres. Pomocí geometrických konstrukcí obvykle narýsuje více plošných obrazů »průmětů« pro technické zobrazení daného tělesa nebo předmětu.